

JOAN-CARLES CIRER COSTA

A 378822

De la fonda a l'hotel

LA GÈNESI D'UNA ECONOMIA
TURÍSTICA

E D I C I O N S
DOCUMENTA BALEAR

2004

SUMARI

INTRODUCCIÓ	15
Interpretar el present a partir dels orígens	15
Els objectius d'aquest llibre	18
1. L'ENTORN ECONÒMIC D'EIVISSA I FORMENTERA EN ACABAR EL SEGLE XIX	23
Un món que canviava	23
La dinàmica diversitat econòmica de Mallorca	26
La via menorquina a la industrialització	31
Situació del capital humà a les illes Balears	33
Les comunicacions marítimes	34
2. EIVISSA I FORMENTERA EN ACABAR EL SEGLE XIX. EVOLUCIÓ DE LES INFRAESTRUCTURES	39
La població d'Eivissa i Formentera	39
Les activitats econòmiques a Eivissa i Formentera en acabar el segle XIX	42
La societat eivissenca	47
Les infraestructures de transport	49
3. APARICIÓ D'UN NOU MODEL ECONÒMIC EIVISSENC ENTRE L'ANY 1900 I LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL ...	53
El comerç del port d'Eivissa	53
Iniciatives empresarials	63
Consolidació dels comerciants i naviliers com a classe social. La Cambra de Comerç	65
La Primera Guerra Mundial, un parèntesi	68
La població	71
4. LA CONSOLIDACIÓ DEL MODEL D'ECONOMIA OBERTA D'EIVISSA I FORMENTERA (1921-1935)	75
Un entorn general favorable	75
El comerç del port d'Eivissa	78
La indústria tèxtil	88

La crisi de 1929 passa factura	89
Agricultura, ramaderia i pesca en els anys trenta	92
El mercat exterior i l'aprovisionament del mercat interior entren en conflicte	95
La indústria eivissenca no arrenca	97
Construcció, serveis i altres activitats econòmiques	102
Població, treball i emigració	106
5. ELS INICIS DEL TURISME A MALLORCA I A EIVISSA . . .	111
El naixement del turisme	111
Els inicis del turisme a Mallorca	113
Comença la indústria turística mallorquina	116
Els primers indicadors d'activitat turística a Eivissa	123
Efervescència entorn del turisme en l'Eivissa dels primers anys trenta	127
Walter Benjamin ens descriu l'Eivissa de 1932 i 1933	132
6. L'EXPLOSIÓ TURÍSTICA DELS ANYS TRENTA A EIVISSA I FORMENTERA	133
Els primers establiments turístics	133
La construcció dels hotels dels anys trenta	138
Una tipologia empresarial diversa	144
Dos empresaris paradigmàtics	149
7. UNA SOCIETAT CONSCIENT DELS CANVIS QUE EL TURISME PORTA	153
La societat eivissenca adopta posicions a favor i en contra del turisme	153
El Foment del Turisme	158
El Govern central i l'Exèrcit quasi liquiden el desenvolupament turístic	163
8. 1936-1949. CRÒNICA D'UNA ECONOMIA PROFUNDAMENT DEPRIMIDA I DE L'ANIQUILACIÓ DEL TURISME COM A ACTIVITAT ECONÒMICA	167
La Guerra Civil acaba amb tot	167
L'entorn econòmic durant la Segona Guerra Mundial i la immediata postguerra (1939-1950)	173
Eivissa durant els anys quaranta	176

L'evolució de la població	181
Els establiments turístics en la postguerra	183
9. ANYS CINQUANTA. EL RETORN A LES FONTS. EIVISSA RECOBRA LA NORMALITAT ECONÒMICA DELS ANYS TRENTA	187
Espanya torna a aparèixer al mapa del món	187
Els anys cinquanta a les illes Balears	190
El turisme a Mallorca	194
Eivissa i Formentera retornen a l'estructura econòmica vigent en els anys trenta	196
El fracàs industrial esdevé definitiu	199
L'agricultura eivissenca reneix i es renova	201
L'estructura de l'economia eivissenca l'any 1960	206
10. EL RENAIXEMENT DEL TURISME A EIVISSA I FORMENTERA EN ELS ANYS CINQUANTA	209
Es multipliquen les entrades de turistes	209
Les infraestructures vinculades al turisme	212
Els hotels reobren les seves portes	214
S'inicia la segona explosió turística eivissenca	216
11. UNA VISIÓ GLOBAL DE LA TRAJECTÒRIA ECONÒMICA D'EIVISSA I FORMENTERA ENTRE EL 1900 I EL 1960 ...	219
L'estructura econòmica, una primera pista	219
L'anàlisi del comerç del port d'Eivissa	225
CONCLUSIONS	227
Causes i característiques del creixement econòmic d'Eivissa i Formentera en el primer terç del segle XX	227
Renaixement econòmic en els anys cinquanta sobre les bases dels anys trenta	237
Una última conclusió: el turisme no surt del no-res	240
ANNEX ESTADÍSTIC	243
BIBLIOGRAFIA	253